

Latgališu woceleite

Latgali var tikai mīlēt

Jautājumi bīskapam par kovidu, valodu un priesteriem

Egita Terēze Jonāne

Katoļu baznīcas un draudzes ir tas dzīvais organs, bez kura nav iedomājama Latgales garīgā dzīve. Tāpēc Aglonas Dievmātes svētku priekšvakarā «Latgališu woceleite» Rēzeknes–Aglonas diecēzes bīskapam Jānim Bulim uzdeva laju jeb ticīgo jautājumus.

«Covid-19 ir mainījis dzīvi visiem, tai skaitā arī Baznīcai»

Kā kovid-19 ir mainījis baznīcas, priesteru un ticīgo dzīvi Latgalē?

– Covid-19 ir mainījis dzīvi visiem, tai skaitā arī Baznīcai, jo ticīgie, priesteri ir sabiedrības daļa un Latvijas pilsoņi. Baznīca ievēro tādas pašas epidemioloģiskās normas kā visa sabiedrība.

Cik daudz priesteru ir cietuši no kovid-19 (vai ir arī miruši) Latgalē?

– Ar Covid-19 ir izslimojuši 12 priesteri, četri bija noņākuši slimnīcā. Visi ir izveseļojušies. Protams, slimošanas laikā viņi ievēroja pašizolāciju, un konkrētajās draudzēs nenotika dievkalpojumi u.c.

Kas ir mainījies Aglonas Dievmātes svētku kārtībā, drošības pasākumos, salīdzinot ar pagājušo gadu?

– Par nožēlu pagājušajā gadā mums vēl nebija iespējas vakcinēties – tas ir prasījis daudz smagu Covid-19 slimošanas un nāvju gadījumu. Un tas vairs nav izlabojams. Šogad, kad ikvienam ir brīva iespēja saņemt valsts apmaksātu vakcīnu, Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svinībās Aglonā vakcinētajiem un pārslimojušajiem ar derīgiem sertifikātiem būs iespēja piedalīties neierobežotā skaitā un bez vietas ierobežojumiem: doties pie Dievmātes svētglezas, pie avotiņa. Nevakcinētie ar negatīvu testu drīkst piedalīties ne vairāk kā 1000 cilvēku, iepriekš piesakoties (pa tālr. +371 25911536, informācija www.aglonasbazilika.lv), kā arī viņiem būs jāatrodas tā sauktajā daļēji drošajā sektorā bez pārvietošanās iespējām, tas ir, viņi nedrīkstēs atstāt sektoru, doties pie Dievmātes svētglezas vai avotiņa, un sektorā viņiem būs jāatrodas noteiktā vietā, ievērojot 2 metru distanci.

Vai Aglonā arī šogad nepaliks aiz vārtiem cilvēki, kā tas bija pagājušajos svētkos? (Pirms gada draudzēs visi ielūgumi nebija izņemti, taču tos cilvēkus, kuri stāvēja aiz vārtiem, nezaicināja piedalīties.)

– Tā ir dezinformācija. Pagājušajā gadā ieejas kartes tika izņemtas, taču daļa cilvēku epidemioloģisku apsvērumu dēļ tomēr uz Aglonu nedeķās – tie bija kopā aptuveni 2000 cilvēku abās svētku dienās. Svētki ir valsts nozīmes pasākums, tādēļ sanitārās drošības normas nosaka dažādas ministrijas, dienesti un Baznīca visi kopā, un šie noteikumi ir saistoši visiem. Kā apliecina Zemessardze, aiz vārtiem nekādi pūļi nestāvēja, daži cilvēki bija pietājuši, bet viņiem nebija ieejas kartes. Vairākus mēnešus pirms svētkiem Baznīca un mediji cilvēkus informē par svētku kārtību un aicina visus – vai ticīgais nezina, kur atrodas viņa draudzes baznīca un nevarēja laikus sagatavoties svētkiem, saņemot ieejas karti? Bez tam Aglona ir atvērta visu gadu, ticīgs cilvēks vienmēr atradīs laiku un iespēju apmeklēt Aglonas Dievmātes svētvietu vai citu baznīcu un sakārtot savai dvēseles pestīšanai svarīgus jautājumus.

«Priesteri nāk no tautas, ne no debesīm»

Padomju laikā Katoļu baznīca bija latviešu un latgaliešu valodas sargs, Latvijai atgūstot neatkarību, katoļu priesteri Daugavpilī vada dievkalpojumus un saka sprediķus krievu valodā. Kāpēc Katoļu Baznīca uzskata, ka ticīgie nezina un nesaprot latviešu valodu? Kāpēc Katoļu Baznīca vairo un atbalsta divvalodību?

– Ne jau Baznīca bija tā, kas vēsturiski izveidoja krievvalodīgu vidi Daugavpilī. Un ne jau Baznīca ir atbildīga par to, ka vecāka gadagājuma cilvēki nesaprot latviski. Ne Baznīca atbild par valsts valodas apguvi izglītības iestādēs, ģimenēs utt. Baznīcas uzdevums un pienākums nav mācīt valsts valodu, bet gan sludināt Kristus Evaņģēliju cilvēkiem saprotamā valodā un palīdzēt viņiem sagatavoties mūžīgajai dzīvei draudzībā ar Dievu. Tātad, ja draudzē ir poliski, latviski, krieviski, latgaliski runājošie, Baznīca nodrošina ticīgo pastorālo aprūpi cilvēka dzimtajā valodā, tas ir, pat tad, ja cilvēks saprot latviski, viņam jānodrošina šī aprūpe viņa dzimtajā valodā – valodā, kurā viņš runā ar Dievu, tas ir, lūdzas.

Kādēļ nav aicinājumu uz priesterību (Garīgajā seminārā mācās nepilni desmit ministranti)?

– Šis jautājums jāadresē ģimenēm, kurās nākamajiem priesteriem būtu jāizaug. Priesteri nāk no tautas, ne no debesīm. Tātad, kā ģimenes lūdzas, kā iet uz Sv. Misi, kā piedalās draudzes dzīvē, kā ikdienā realizē savu ticību – tā arī rodas aicinājumi uz priesterību. Par nožēlu mūsdienu izaicinājumi smagi skar visu sabiedrību, sevišķi jauno paaudzi un ģimenes institūciju.

Bieži ir tā, ka cilvēki tikai pieprasa. Draudze pieprasa sev priesteri, bet, kad paskatāmies, redzam, ka no šīs draudzes nekad nav nācis neviens aicinājums uz priesterību.

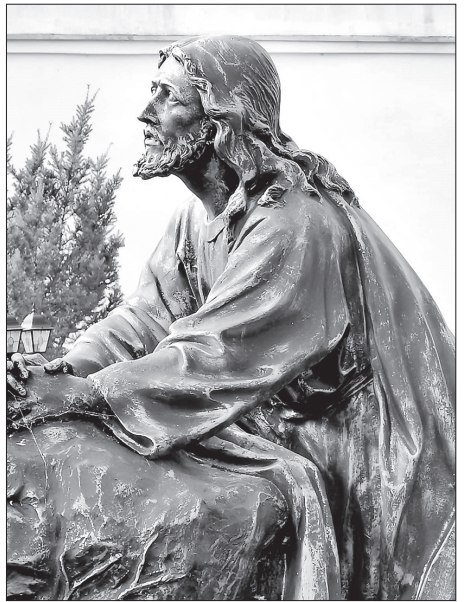
Ko jūs mudināsi apcerēt tautai Aglonas Dievmātes svētkos Krustaceļa lūgšanā?

– Krustaceļš ir Jēzus Kristus ciešanu un nāves noslēpumu apcere. Attiecīgi tātad visi kopā pārdomāsim Kunga ciešanas par mums, Viņa bezgalīgo un nesavtīgo mīlestību, ar kādu Viņš mūs ir atpircis no grēka un nāves verdzības, lai varam būt Dieva bērni un nonākt Debesu Tēva mājās.

Novēlu visiem skaisti pārdzīvot Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svinības, saņemt Dieva svētību sev, savai ģimenei, slimniekiem un jo īpaši mediķiem, piedalīties svinībās Aglonas Dievmātes svētvietā klātienē vai attālināti ar TV, internetu un radio starpniecību. ▣

Autores foto

Garīguma sala – mariāņu klosteris Viļānos

Viļāni ir populāra pilsēta ne tikai katolīcīgo, bet arī citu kristīgo konfesiju pārstāvju aprindās gan tepat Latgalē, gan Latvijā, Polijā, Itālijā u.c. valstīs, kur kalpo mariāņi. Pateicoties Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas Mariāņu Kongregācijas kopienai, šodien Viļānu Svētā erceņģeļa Miķeļa katoļu baznīca un klosteris, ko 1772. gadā uzcēla bernardīni, ir kļuvis par garīguma salu. Mariāņus dēvē par Marijas dēliem, jo šīs kopienas tēvi godā Dievmāti. Tāpēc baznīcas centrā ir novietota Fatimas Dievmātes statuja.

Katru dienu, sevišķi 13. datumā, uz Viļāniem dodas svētcēlnieku upes no dažādiem Latvijas novadiem, lai ar Fatimas Dievmātes starpniecību saņemtu no Dieva dziedināšanas vai stipras ticības, vai piedošanas, vai citu no sirds lūgtu žēlastību (dāvanu). Tāpat cilvēki ilgāku laiku pavada lūgšanā Brīnumainā Krusta pakājē, noslīgst ceļos pie viena vai vairākiem altāriem (baznīcā pavisam ir deviņi altāri), lūdz Rožukroņa lūgšanu klostera dārzā, kur atrodas Kristus Kalvārija kalnā, Fatimas Dievmātes grota ar Fatimas ganiņu skulptūrām.

Turpat izveidotas Svētās Terēzes no Bērna Jēzus, Sveču, Krusta u.c. kapelas. ▣

Tēva Benedikta foto

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona attīstības aģentūras, Valsts kultūrkapitāla fonda un AS «Latvijas valsts meži» finansiālu atbalstu